

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร
Knowledge and understanding for people's E-filing
personal income tax in Bangkok Area

อรพินท์ สายมุล
สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Orapin Saimoon
E-mail: 6214155532@rumail.ru.ac.th
Faculty of Business Administration Program in Accounting
Ramkhamhaeng University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านอินเทอร์เน็ตส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบ t-test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD และสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ และอายุต่างกัน ทำให้ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยภาพรวมไม่ต่างกัน และ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกันทำให้ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ

ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ ปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ด้านการคาดหวังการใช้งานง่าย ด้านอิทธิพลทางสังคม และด้านค่าใช้จ่าย/มูลค่าราคา มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจ; ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

Abstract

The purpose of this research is 1) Study the level of understanding for people's E-filing personal income tax in Bangkok area. 2) Compare the level of understanding for people's E-filing personal income tax in Bangkok area by sex, age, education level, career, and income. 3) Study the factors of using E-filing service affect to knowledge and understanding for E-filing personal income tax.

The samples used in this research were 400 personnel in Bangkok area using questionnaires as tool to collect data. Statistics in data analysis are frequency, mean and standard deviation. The hypothesis was tested by t-test, One-way ANOVA, in case of it had statistical significant different testing a pair of variables by LSD and multiple regression analysis.

The research results showed that 1) Most of the respondents are female, age under or equal to 30 years, received bachelor's degree, the careers are company employee, received monthly income of 25,001 – 35,000 baths. Overall knowledge and understanding for people's E-filing personal income tax are different were at high level. 2) A comparative study of knowledge and understanding for E-filing personal income tax classified by personal factors, found that the samples with different education level, career, and income will have overall knowledge and understanding for people's E-filing personal income tax are different at statistically significant at the 0.05 level. And different sexes and ages are not affected to level of knowledge and understanding for E-filing personal income tax. In addition, 3) the factor of using E-filing service such as expectation of use, social influence and cost affect to knowledge and understanding for E-filing personal income tax.

Keywords: Knowledge and Understanding; Personal Income Tax

บทนำ

กรมสรรพากร (The Revenue Department) เป็นส่วนงานราชการระดับกรม ในสังกัดกระทรวงการคลัง โดยกรมสรรพากร มีหน้าที่จัดเก็บภาษีจากฐานการบริโภคภายในประเทศ และรายได้ เพื่อนำไปบริหารและพัฒนาประเทศ ซึ่งกรมสรรพากรจัดเก็บภาษีอากรตามกฎหมายประมวลรัษฎากรและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อกรแสตมป์ และภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ซึ่งการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลจะเก็บจากผู้มีเงินได้ทุกประเภท โดยเฉพาะภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาซึ่งการเรียกเก็บภาษีจากบุคคลผู้มีเงินได้นั้น มีฐานกว้างขวางครอบคลุมประชาชนทั้งประเทศที่มีเงินได้

ภาษีอากรซึ่งเป็นแหล่งรายได้สำคัญของรัฐบาล สามารถจำแนกภาษีอากรประเภทต่าง ๆ เป็น 2 ประเภท โดยพิจารณาจากลักษณะการรับภาษีอากรคือ (1) ภาษีทางตรง (Direct Tax) คือ ภาษีที่เรียกเก็บจากตัวบุคคลที่กฎหมายมุ่งหวังให้เป็นผู้รับภาระภาษี หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งผู้เสียภาษีผลภาระภาษีไปให้ผู้อื่นได้ยาก เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีทรัพย์สิน เป็นต้น (2) ภาษีทางอ้อม (Indirect Tax) คือ ภาษีที่ผู้เสียภาษีสามารถผลภาระไปให้ผู้อื่นได้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้เสียภาษีผลภาระภาษีไปให้ผู้อื่นได้ง่าย เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสกุลการ ภาษีสรรพสามิต เป็นต้น

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาถือเป็นแหล่งรายได้หลักที่สำคัญแหล่งหนึ่งของประเทศ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาถือเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ที่สะท้อนให้เห็นถึงรายได้ของครัวเรือน โดยเฉพาะฐานเงินเดือนในแต่ละปี อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วย ซึ่งการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาคือการจัดเก็บภาษีแบบอัตราก้าวหน้า หรือแบบขั้นบันได ซึ่งอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้น แบ่งออกเป็น 7 ขั้นตามเงินได้สุทธิ (เงินได้พึงประเมินหลังหักค่าใช้จ่าย และค่าลดหย่อนทางภาษี) หากผู้เสียภาษีมียกเงินได้สุทธิตามจำนวนมาก อัตราภาษีที่ต้องเสียจะสูงตามไปด้วย โดยในปัจจุบันอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของไทยขั้นต่ำสุดคือ 5% และสูงสุด 35% ซึ่งกรมสรรพากรได้มีนโยบายกำกับดูแลผู้เสียภาษีโดยวิธีใกล้ชิดและเป็นปัจจุบัน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการและการเสียภาษี และเพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการเก็บภาษี และยังมีนโยบายประชาสัมพันธ์ ให้ผู้มีเงินได้บุคคลธรรมดา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ รวมถึงการแนะนำการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ของกรมสรรพากร โดยการขอคำแนะนำสามารถติดต่อสอบถามเกี่ยวกับการยื่นแบบและการชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับเจ้าหน้าที่ของกรมสรรพากร ผ่านทางโทรศัพท์ ได้ที่ศูนย์สารสนเทศสรรพากร RD Call Center โทร.1161 เป็นต้น

ในอนาคตถ้าหากประชากรมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น ก็มีแนวโน้มของการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นหน้าที่ของบุคคลธรรมดาที่มีเงินได้ เพราะฉะนั้น ผู้มีเงินได้ที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษี จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ประเภทของเงินได้พึงประเมิน การหักค่าใช้จ่าย การหักค่าลดหย่อน การคำนวณภาษีเงินได้ตามอัตราภาษี และการยื่นแบบแสดงรายการภาษี โดยการยื่นแบบแสดงรายการภาษี

ในแต่ละครั้ง กรมสรรพากรจะต้องใช้ทรัพยากร เช่น กระดาษในการพิมพ์แบบแสดงรายการภาษี และคู่มือคำแนะนำการยื่นแบบแสดงรายการภาษี เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้รัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เป็นค่าใช้จ่ายในการพิมพ์แบบแสดงรายการภาษี คู่มือคำแนะนำการยื่นแบบฯ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีแนวคิดในการวิจัย คือ ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีฯ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ และศึกษาว่าปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยข้อมูลที่ได้หลังจากการศึกษาครั้งนี้วิจัยจะเป็นโอกาส เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา การดำเนินงานและปรับปรุง และเป็นแนวทางสำหรับการให้บริการความรู้ด้านภาษีอากร เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เสียภาษีอากร และเพื่อนำมาเป็นแนวทางให้แก่กรมสรรพากรในการประชาสัมพันธ์แก่ผู้เสียภาษีมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับมากขึ้น จะได้เสียภาษีให้ถูกต้อง ครบถ้วน ลดความผิดพลาดในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้
3. เพื่อศึกษาปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครโดยการวิจัยในครั้งนี้มีขอบเขตของงานวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากร เป็นการเปิดตารางหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามานะ Yamané (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ 5% จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้แก่ การคาดหวังถึงประสิทธิภาพ การคาดหวังการใช้งานง่าย อิทธิพลทางสังคม สภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน ความพึงพอใจ ค่าใช้จ่าย/มูลค่าราคา ความเคยชิน

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ประเภทของเงินได้พึงประเมิน การหักค่าใช้จ่าย การหักค่าลดหย่อน การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อให้ทราบถึงระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครโดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้
3. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

บททวนวรรณกรรม

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีดังนี้

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

กรมสรรพากร (2563) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป และมีรายได้เกิดขึ้น ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยปกติจะมีการจัดเก็บเป็นรายปี ผู้ที่มีรายได้จึงมีหน้าที่ต้องนำไปแสดงรายการของตนเอง ตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคมของปีถัดไป สำหรับผู้มีเงินได้บางกรณีกฎหมายยังกำหนดให้ยื่นแบบฯ เสียภาษีสำหรับครึ่งปี สำหรับรายได้ ที่เกิดขึ้นจริงช่วงครึ่งปีแรก เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษี ที่ต้องชำระ หรือเงินได้บางกรณี กฎหมายกำหนดให้ ผู้จ่ายเงินได้ทำหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายจาก เงินได้ที่จ่ายไปบางส่วน เพื่อให้มีการทยอยชำระภาษี

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ผู้ที่มีเงินได้เกิดขึ้นระหว่างปีที่ผ่านมาโดยมีสถานะ อยู่นิ่งอย่างใด ดังนี้

- (1) บุคคลธรรมดา
- (2) ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีโชนิติบุคคล
- (3) ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี

(4) กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง

(5) วิสาหกิจชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เฉพาะที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล

เงินได้พึงประเมินตามประมวลรัษฎากร แบ่งออกเป็น 8 ประเภท ได้แก่ 1) เงินได้ประเภทที่ 1 ได้แก่ เงินได้เนื่องมาจากการจ้างแรงงาน 2) เงินได้ประเภทที่ 2 ได้แก่ เงินได้อันเนื่องมาจากหน้าที่หรือ จากการรับทำงานให้หรือ ตำแหน่งงานที่ทำ 3) เงินได้ประเภทที่ 3 ได้แก่ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ ค่าแห่งกวีตวิสต์ หรือสิทธิ อื่นๆ 4) เงินได้ประเภทที่ 4 ได้แก่ ดอกเบี้ย เงินปันผล เงินส่วนแบ่งกำไร เงินลดทุน เงินเพิ่มทุน ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนหุ้น ฯลฯ 5) เงินได้ประเภทที่ 5 เงินได้เนื่องจากการให้เช่าทรัพย์สิน เงินหรือ ประโยชน์อย่างอื่น 6) เงินได้ประเภทที่ 6 ได้แก่ เงินได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระ คือวิชาการกฎหมาย การประกอบโรคศิลป์ การบัญชี สถาปัตยกรรม วิศวกรรม ประณีตศิลปกรรม หรือวิชาชีพอื่น ซึ่งจะได้มีพระ ราชกฤษฎีกา กำหนดไว้ 7) เงินได้ประเภทที่ 7 ได้แก่ เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาจะต้องลงทุนด้วยการ จัดหาสัมภาระ ในส่วนที่สำคัญนอกเหนือจากเครื่องมือ 8) เงินได้ประเภทที่ 8 ได้แก่ เงินได้จากการประกอบ ธุรกิจ การพาณิชย์ การอุตสาหกรรม การเกษตร การขายอสังหาริมทรัพย์ การขนส่ง หรือการอื่น ๆ นอกจาก ที่ระบุไว้ในประเภทที่ 1 - 7

การหักค่าใช้จ่าย เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการคำนวณภาษี ถือเป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามที่ กฎหมายกำหนด สามารถหักค่าใช้จ่าย เป็นการเหมาหรือหักตามความจำเป็นและตามสมควรแล้วแต่กรณี

การหักค่าลดหย่อน รายการที่กฎหมายได้กำหนดให้หักได้เพิ่มขึ้นหลังจากได้หักค่าใช้จ่ายแล้ว เพื่อ เป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีก่อนนำเงินได้ที่เหลือซึ่งเรียกว่าเงินได้สุทธิไปคำนวณภาษีตามบัญชี อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ความรู้ความเข้าใจ

Bloom et al. (1956) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง พฤติกรรมและสถานภาพต่างๆ ที่นำไปสู่การ จดจำ ซึ่งสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้ วิธีการและกระบวนการต่าง ๆ โดยเริ่มต้นจากการรวบรวมจากสิ่งต่างๆ จนนำไปสู่ขั้นที่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้นและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และได้ให้ความหมายของความ เข้าใจ ว่าเป็นความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ ความจำ ให้กว้างออกไปจากเดิมอย่าง สมเหตุสมผล สรุปได้ว่า ความรู้คือ พฤติกรรมเกี่ยวกับความจำ การระลึกถึงเรื่องราวต่างๆ ซึ่งเคยมี ประสบการณ์ เช่น การอ่านหนังสือ การฟังวิทยุ การบอกเล่า และความเข้าใจ จะเกิดเมื่อมีความรู้และจะ แสดงในรูปแบบการแปลความ การตีความ และการขยายความ

ทฤษฎีการพัฒนาทฤษฎีรวมของการยอมรับและการใช้เทคโนโลยี

Venkatesh, Morris, Davis and Davis (2003) อ้างถึงใน พิมพ์พรรณ สุวรรณศิริศิลป์ (2559) เป็น ทฤษฎีที่ พัฒนาต่อยอดมาจากทฤษฎีรวมการยอมรับและการใช้เทคโนโลยี (Unified Theory of Acceptance and Use of Technology : UTAUT) เพื่อใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการยอมรับการใช้ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ของมนุษย์และสามารถที่จะทำนายพฤติกรรมการยอมรับการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ใน อนาคตได้ โดยถูกพัฒนามาจากการผสมผสานทฤษฎีด้านพฤติกรรมการยอมรับ 8 ทฤษฎี ได้นำพื้นฐาน

ความสัมพันธ์ของแต่ละทฤษฎี มารวมเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับและการใช้เทคโนโลยี โดยมี 4 ปัจจัยหลัก คือ ความคาดหวังในประสิทธิภาพ ความคาดหวังในความพยายาม อิทธิพลของสังคม ซึ่งส่งผลต่อความตั้งใจแสดงพฤติกรรม และปัจจัยด้านสภาพสิ่งแวดล้อมความสะดวกในการใช้งาน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการใช้งาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วลัยพร แก้วสาร (2562) ได้ทำการศึกษา ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีศึกษา ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 3 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีภาษี 2560 และมีภูมิลำเนาในเขตท้องที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 3 จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่วนใหญ่ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาผลการศึกษาคำแนะนำเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในเรื่องรายการยกเว้นและลดหย่อนมากที่สุด ส่วนเรื่องการหักค่าใช้จ่าย มีความเข้าใจน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้เสียภาษีที่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงาน เงินเดือนและรายได้ต่อเดือน และช่องทางในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แตกต่างกัน จะมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนเพศที่ต่างกัน จะไม่มีผลต่อระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

จิตติมา ลิ้มกระยารส (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านสังคมที่ส่งผลต่อความน่าจะเป็นในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและปริมาณการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ปัจจัยทางด้านภูมิภาค คือเมื่อผู้มีรายได้อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ จะมีความน่าจะเป็นและการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากกว่าภูมิภาคอื่นๆ ปัจจัยทางด้านอายุ ระดับการศึกษาที่มากขึ้น จะส่งผลให้มีความน่าจะเป็นในการเสียภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น และปริมาณการเสียภาษีเงินได้ก็เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ปัจจัยทางด้านเพศ โดยพบว่า หากผู้มีรายได้เป็นเพศชาย และสมรสแล้วก็จะมีความน่าจะเป็นในการเสียภาษีมากกว่ากรณีอื่นๆ ในขณะที่ปัจจัยทางด้านอาชีพพบว่า หากผู้มีรายได้ประกอบอาชีพลูกจ้างรัฐบาล จะมีความน่าจะเป็นในการเสียภาษีมากกว่าอาชีพอื่นๆ

อาริตรา นนทะคุณ (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางออนไลน์ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ประเภทรายได้ การคาดหวังถึงประสิทธิภาพ และสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน มีผลต่อการเลือกใช้บริการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางออนไลน์ ในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการประชาสัมพันธ์ที่เน้นให้เห็นถึงประโยชน์ในการยื่นแบบฯ ออนไลน์ และการจัดทำคู่มือแนะนำการใช้งานที่เข้าใจง่าย มุ่งเน้นเผยแพร่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคมตามสื่อสังคมออนไลน์ สถานที่

ทำงานและสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา เพื่อให้การประชาสัมพันธ์มีประสิทธิภาพและง่ายต่อการศึกษา ข้อมูลการยื่นแบบฯ ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) เป็นการวิจัยที่มีการศึกษาตามสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการจัดกระทำหรือควบคุมตัวแปรใด ๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross sectional studies) คือเป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว โดยใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ทางวิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรในเขตกรุงเทพมหานครเป็นจำนวนที่แน่นอน จึงใช้วิธีการกำหนดกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของ ทาโร ยามาเน่ Yamane (1973) โดยกำหนดค่าความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ที่ 0.05 จึงทำให้มีระดับความเชื่อมั่นที่ 95% โดยผลการจากการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างพบว่าจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามปลายเปิดและปิด โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1.1 ลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 5 ข้อ

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับท่านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ต เป็นคำถามเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งประกอบด้วย เงินได้พึงประเมินและเกณฑ์เงินได้ขั้นต่ำที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษี การหักค่าใช้จ่าย รายการยกเว้นและลดหย่อน อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ กำหนดให้ 5 = ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด, 4 = ระดับความรู้ความเข้าใจมาก, 3 = ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง, 2 = ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย, 1 = ระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับท่านปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในกรุงเทพมหานคร เป็นข้อคำถามเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้าน การคาดหวังถึงประสิทธิภาพ ด้านการคาดหวังการใช้งานง่าย ด้านอิทธิพลทางสังคม ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน ด้านความพึงพอใจ ด้านค่าใช้จ่าย/มูลค่าราคา และด้านความเคยชิน มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 17 ข้อกำหนดให้ 5 = ระดับความคิดเห็นมากที่สุด, 4 = ระดับความคิดเห็นมาก, 3 = ระดับความคิดเห็นปานกลาง, 2 = ระดับความคิดเห็นน้อย, 1 = ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและแก้ไขระบบการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของผู้มีเงินได้

หรือไม่ อย่างไร เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งจะมีข้อคำถามทั้งหมด 1 ข้อ

1.5 ช่วงเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยการประเมินความรู้ความเข้าใจ กำหนดให้ 4.21-5.00 = ระดับความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด, 3.41-4.20 = ระดับความรู้ความเข้าใจในระดับมาก, 2.61-3.40 = ระดับความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง, 1.81-2.60 = ระดับความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย, 1.00-1.80 = ระดับความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

(1.1) ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยบุคคลที่ประกอบด้วย ด้านเพศ ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านรายได้

(1.2) ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับตัวแปรความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตและปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

(2.1) เพื่อศึกษาระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test

(2.2) เพื่อศึกษาระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ จะใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี Multiple Comparisons (LSD)

(2.3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านอิทธิพลทางสังคม ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน ด้านความพึงพอใจ ด้านค่าใช้จ่าย/มูลค่าราคา และด้านความเคยชิน ที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม มีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ด้านภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ส่วนด้านเงินได้พึงประเมินและเกณฑ์เงินได้ขั้นต่ำที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษี ด้านการหักค่าใช้จ่าย และด้านรายการยกเว้นและลดหย่อน มีระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุดตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำ

กว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001-35,000 บาท

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ สามารถสรุปการวิจัย ได้ดังนี้

2.1 ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ และอายุต่างกัน ทำให้ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยภาพรวมไม่ต่างกัน

2.2 ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกันทำให้ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยภาพรวมต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต สามารถสรุปการวิจัย ได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ด้านการคาดหวังการใช้งานง่าย ด้านอิทธิพลทางสังคม และด้านค่าใช้จ่าย/มูลค่าราคา มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต

3.2 ปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ด้านการคาดหวังถึงประสิทธิภาพ ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน ด้านความพึงพอใจ ด้านความเคยชิน ไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร แก้วสาร (2562) ทำวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากรณีศึกษา ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 3 ผลการศึกษา พบว่า ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่วนใหญ่ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับปีภาษี 2560 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาผลการศึกษานี้จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในเรื่องรายการยกเว้นและลดหย่อนมากที่สุด ส่วนเรื่องการหักค่าใช้จ่าย มีความเข้าใจน้อยที่สุด ทั้งนี้ เนื่องด้วยในยุคปัจจุบันเป็นยุคสังคมดิจิทัล กรมสรรพากรได้มีการพัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับมาตรการด้านภาษีอากรใหม่ ๆ ให้แก่ผู้เสียภาษี เพื่อให้สอดคล้องกับการสื่อสารในยุค

ปัจจุบัน โดยการขยายช่องทางการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบการตอบคำถามเกี่ยวกับภาษีอากรในเว็บไซต์ของกรมสรรพากร จึงทำให้ผู้เสียภาษีได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มมากขึ้น แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีญนุช มานะชัยมงคล (2563) ทำวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา กรณีศึกษา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับ ปานกลาง รู้ และคิดว่าจะศึกษาเพิ่มเติม

2. ผลการศึกษาระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ สามารถสรุปได้ ดังนี้

2.1 ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน ทำให้ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยภาพรวมไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร แก้วสาร (2562) กล่าวไว้ว่าจากการศึกษา ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า ประชากรผู้เสียภาษีส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยพิจารณาผลจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับรายการยกเว้นและลดหย่อนมากที่สุด และเรื่องการหักค่าใช้จ่ายนั้น มีความเข้าใจน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศที่แตกต่างกัน จะไม่มีผลต่อความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชานันท์ ชาวนา (2559) กล่าวไว้ว่า จากการศึกษา ปัญหาและอุปสรรคของการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านอินเทอร์เน็ต พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศที่แตกต่างกันมีปัญหาและอุปสรรคในการยื่นแบบและชำระภาษีทางอินเทอร์เน็ต ด้านการขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบทางอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีญนุช มานะชัยมงคล (2563) กล่าวไว้ว่า จากการศึกษา ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดาของประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จำแนกตามปัจจัยประชากรผลปรากฏว่า เพศที่แตกต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดาไม่ต่างกัน

2.2 ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน ทำให้ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยภาพรวมไม่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร แก้วสาร (2562) กล่าวไว้ว่า จากการศึกษา ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า ประชากรผู้เสียภาษีส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เมื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุที่แตกต่างกัน จะมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน และงานวิจัยของ ปรียาพร บุ่งทอง (2562) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ

เกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม อายุ พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ ที่ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แตกต่างกัน

2.3 ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยภาพรวมต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญชัช มานะชัยมงคล (2563) ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดาของประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จำแนกตามปัจจัยประชากร ได้แก่ อาชีพ ผลปรากฏว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดาต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร์ทิวา พรหมรัตน์ (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตวังทองหลาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามตัวแปร ระดับการศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัน ทำให้ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยภาพรวมต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาพร บุ่งทอง (2562) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร ด้านอาชีพ พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายสมร สังข์เมฆ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรอาชีพ พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรอาชีพ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้ที่มีอาชีพพนักงานลูกจ้างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าผู้ที่มีอาชีพเจ้าของกิจการ อาชีพอิสระ อาชีพค้าขาย และอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

2.5 ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่างกัน ทำให้ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยภาพรวมต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญชัช มานะชัยมงคล (2563) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดาของประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา ประชากรพื้นที่เขตบางรัก จำแนกตามปัจจัยประชากร ด้าน รายได้ ต่อเดือน ผลปรากฏว่า รายได้ต่อเดือน ที่ต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดาต่างกัน

3. ศึกษาปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต สามารถสรุปการวิจัย ได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ด้านการคาดหวังการใช้งานง่าย ด้านอิทธิพลทางสังคม และด้านค่าใช้จ่าย/มูลค่าราคา มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สืบพงษ์ ปัทมโยธิน (2556) กล่าวไว้ว่า จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีออนไลน์ (E-Filing) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีออนไลน์สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้แก่ ปัจจัยการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน ปัจจัยการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ ปัจจัยอิทธิพลทางสังคม ปัจจัยการตระหนักถึงความสำคัญ ปัจจัยคุณภาพของการให้บริการ ปัจจัยความเชื่อมั่น ปัจจัยทัศนคติของผู้ใช้งานและปัจจัยพฤติกรรมของผู้ใช้งาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรวิศา โสรส (2558) กล่าวไว้ว่า จากการศึกษาการประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนต่อบริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ : กรณีศึกษาการใช้บริการยื่นแบบและชำระภาษีออนไลน์ของกรมสรรพากร พบว่า ปัจจัยด้านความตั้งใจที่จะใช้ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการใช้งาน ปัจจัยด้านประโยชน์และปัจจัยด้านความเชื่อมั่น มีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจในการใช้บริการยื่นแบบฯ แต่ปัจจัยรูปแบบการให้บริการที่ปรับให้ตรงกับที่ประชาชนต้องการไม่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการยื่นแบบฯ

3.2 ปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ด้านการคาดหวังถึงประสิทธิภาพ ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน ด้านความพึงพอใจ ด้านความเคยชิน ไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาริตรา นนทะคุณ (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางออนไลน์ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ยื่นแบบฯ ที่เชื่อว่าปัจจัยด้านการคาดหวังถึงประสิทธิภาพ ได้แก่ ประโยชน์ในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการยื่นแบบฯ และประโยชน์ในการช่วยเพิ่มความปลอดภัยในการยื่นแบบฯ มากเท่าไรยิ่งมีผลต่อการยื่นแบบฯ ออนไลน์มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ เมื่อผู้ยื่นแบบฯ รับรู้ถึงประโยชน์ของระบบยื่นแบบฯ ออนไลน์ที่สามารถทำให้การยื่นแบบฯ มีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยในการยื่นแบบฯ จะทำให้ผู้ยื่นแบบฯ ยอมรับและยื่นแบบฯ ออนไลน์มากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ที่พบว่า ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการหักค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด กรมสรรพากรจึงควรจัดให้มีการอบรม และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการหักค่าใช้จ่ายของเงินได้ประเภทต่างๆ เพื่อเพิ่มระดับความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเรื่อง

ดังกล่าวให้มากขึ้น และควรมีการปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเรื่องการหักค่าใช้จ่าย และการหักค่าลดหย่อน ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

2. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน ทำให้ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยภาพรวมต่างกัน ดังนั้น ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้นๆ ให้ความรู้ โดยการจัดอบรมให้กับประชาชนในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนทุกวัย ทุกอาชีพในพื้นที่นั้นๆ เข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ต

ปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบอินเทอร์เน็ต

1. ด้านการคาดหวังการใช้งานง่าย จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบอินเทอร์เน็ต ด้านการคาดหวังการใช้งานง่าย มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ดังนั้น การยื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ต ควรจะมีการพัฒนาการใช้งานให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และมีขั้นตอนในการยื่นแบบที่ชัดเจน เพื่อให้ประชากรสามารถเรียนรู้ และยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ด้วยตนเอง

2. ด้านอิทธิพลทางสังคม จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบอินเทอร์เน็ต ด้านอิทธิพลทางสังคม มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ดังนั้น ควรมีการส่งเสริม หรือแนะนำให้กับบุคคลในครอบครัวยื่นแบบออนไลน์ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยการบอกกล่าวถึงประโยชน์ในการยื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อให้บุคคลในครอบครัวนำมาปฏิบัติตาม และก้าวทันต่อเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต

3. ด้านค่าใช้จ่าย/มูลค่าราคา จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยในการใช้บริการยื่นแบบอินเทอร์เน็ต ด้านค่าใช้จ่าย/มูลค่าราคา มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ดังนั้น ประชากรควรให้ความสำคัญ และส่งเสริมให้มีการการยื่นแบบออนไลน์ ผ่านทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น เพื่อช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายการในเดินทาง และค่าใช้จ่ายในการยื่นแบบฯ ค่าเช่า

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

เพื่อให้ผลการศึกษานี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวาง ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอข้อแนะนำเพื่อการศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อให้มีการวางแผนการเสียภาษีได้อย่างถูกต้อง

2. ควรมีการศึกษาถึงทัศนคติของผู้เสียภาษีที่มีต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

3. ในการศึกษาครั้งต่อไป เพื่อดูว่าผลการศึกษาเป็นไปในแนวเดียวกันหรือไม่ และเพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น จึงควรที่จะศึกษาในเขตพื้นที่อื่น หรือขยายขอบเขตงานวิจัยให้กว้างขึ้น ทั้งในส่วนระดับภูมิภาค หรือในระดับประเทศ เพื่อทำให้เห็นถึงภาพกว้างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพากร. (2563). ความรู้เรื่องภาษีที่บุคคลธรรมดา. สืบค้น 20 กุมภาพันธ์ 2565. จาก <https://www.rd.go.th/62337.html>
- จิตติมา ลิ้มกระยาสร. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผู้มีเงินได้. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จันทร์ทิวา พรมรัตน์. (2562). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตวังทองหลางจังหวัดกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชวฤทธิ์ โยศรีคุณ. (2560). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเป็นธรรมดาตามโครงสร้างภาษีใหม่ปี 2560 ของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมาปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2560.
- ณัฐกานต์ นาดีเภท และ ฉันทิชา บัวศรี. (2563). ศึกษาความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยทักษิณปีที่ 12 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2563.
- ณัฐภัทร มีไพบูลย์สกุล. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีกรณีศึกษาผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธัญนุช มานะชัยมงคล. (2563). ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีบุคคลธรรมดา กรณีศึกษาประชากรพื้นที่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิตาชล พรหมสาขา ณ สกลนคร. (2560). ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ : กรณีศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นิชานันท์ ขาวนา. (2559). ปัญหาและอุปสรรคของการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านอินเทอร์เน็ต ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 1. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิมพ์พรรณ สุวรรณศิริศิลป์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับและใช้งานบริการแบบพร้อมเพย์. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- มัลลิกา เสมรอด. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านอินเทอร์เน็ต ในท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดระยอง. การศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วัลย์พร แก้วสาร. (2562). ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีศึกษาผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศศิอารีญา แสงทรัพย์. (2561). แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ส่วนประสมการตลาดของธุรกิจอาหารเพื่อสุขภาพสำหรับผู้หญิงวัยทำงาน จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สีบพงษ์ ปัทมโยธิน. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีมีการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีออนไลน์ (E-Filing) สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs). การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สายสมร สังข์เมฆ. (2555). ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- อัจฉราพร ปะที. (2559). ความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนต่อการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง: กรณีศึกษาประชาชนในตำบลผาสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน. สารนิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อาริตรา นนทะคุณ. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางออนไลน์ ในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุไรพรรณ แซ่ลี. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของพนักงานกลุ่มสถาบันการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Bloom, B. S. (1956). Taxonomy of Educational Objective, Handbook I: The Cognitive Domain. New York: David Mckay Co., Inc.